

สรุปผลการวิจัย และ เสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวสรุปผลการวิจัย โดยเริ่มตั้งแต่วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลของการวิจัย และข้อเสนอแนะบางประการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. ต้องการทราบลักษณะความสนใจของครูที่มีต่อวารสารทางการศึกษาของไทย ซึ่งจัดทำโดยทางราชการ สมาคมทางการศึกษา และหน่วยงานเอกชน
2. ต้องการทราบความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากวารสารการศึกษา
3. ต้องการหาวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างครูในโรงเรียนมัธยมและผู้ที่จัดทำวารสารการศึกษา
4. ต้องการทราบแนวความคิดของครู เกี่ยวกับการเสนอแนะข้อแก้ไขปรับปรุงสิ่งบกพร่องต่าง ๆ ในวารสารการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่สอนในทุกสาขาวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษา 1 การสุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ใช้ประชากรทั้งหมดในเขตโรงเรียนตามที่กำหนด ส่วนในพระนคร-ธนบุรี เป็นครูทั้งหมดในโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผลการสุ่มตัวอย่างได้ครูจากโรงเรียนต่าง ๆ รวม 17 แห่ง ทั้งนี้โดยเฉลี่ยให้ครูในพระนคร-ธนบุรี และต่างจังหวัดมีจำนวนใกล้เคียงกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบประมาณค่า ใน

แบบสอบถามภาคแรก เป็นข้อมูลพื้นฐานของครูทุกคน และความสนใจของครูที่มีต่อวารสารการศึกษาทั่ว ๆ ไป ภาคหลังเป็นความถี่เห็นของครูที่มีต่อวารสารการศึกษาต่าง ๆ รวม 10 ฉบับ จำแนกตามวัตถุประสงค์ ประโยชน์ และข้อเสนอแนะ โดยกำหนดให้ตอบเฉพาะวารสารฉบับที่ได้อ่านและสามารถให้ความคิดเห็นได้เท่านั้น

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่า ได้รับข้อมูลที่น่าไปใช้ในกรณีวิจัยได้รวมทั้งสิ้น 500 ฉบับ หรือ ร้อยละ 76.92

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้ คือ

1. หากความถี่ของแต่ละรายการ แล้วนำมาหาค่าร้อยละ
2. หากค่าเฉลี่ยของค่าตอบจากข้อมูลแบบประมาณค่า
3. ใช้วิธีทดสอบไคสแควร์ หากความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล
4. ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยการ เปลี่ยนค่าร้อยละเป็นแองกูล่าสกอว์ (Angular Scores)
5. ทดสอบความแตกต่างทีละคู่ตามวิธีของ ดันคัน (Duncan's New Multiple Range Test)

ผลการวิจัย

ข้อมูลพื้นฐานของครู จากจำนวนครูที่ตอบแบบสอบถาม 500 คน เป็นหญิงจำนวน 348 คน (ร้อยละ 69.6) ชายจำนวน 152 คน (ร้อยละ 30.4) เป็นครูที่สมรสแล้วจำนวน 310 คน (ร้อยละ 62) และที่โสดจำนวน 190 คน (ร้อยละ 38) เป็นโสด ความแตกต่างของอายุครูอยู่ระหว่าง 21-58 ปี และส่วนใหญ่อายุระหว่าง 28-44 ปี สำหรับวุฒิทางครู ส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.6 มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และร้อยละ 46.4 มีวุฒิ ป.กศ.-ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่า และมีจำนวน ร้อยละ 5 มีวุฒิทางอาชีพะ ส่วนประสบการณ์ในการเป็นครูมี

ความแตกต่างตั้งแต่ 1-39 ปี และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 5-21 ปี เป็นครูที่สอน
ในหมวดวิชาต่าง ๆ กัน คือ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
ศิลปวัฒนธรรม และ พลานามัย ทั้งนี้โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงตามความเป็นจริง

ลักษณะความสนใจของครูที่มีต่อวารสารการศึกษา โดยทั่วไปแล้วครูให้ความสนใจ
อ่านวารสาร-นิตยสารทุกวัน (ร้อยละ 33.6) และนาน ๆ อ่านครั้ง (ร้อยละ 32) และ
ประเภทของวารสารที่ขอย่านี้อ่านวารสารประเภทสารคดี (ร้อยละ 48.8) และวิชาการ
(ร้อยละ 27.2) สำหรับการอ่านวารสารการศึกษาส่วนใหญ่สนใจอ่านเป็นบางครั้งบางคราว
(ร้อยละ 63.8) ซึ่งสอดคล้องกับการอ่านวารสาร-นิตยสารทั่ว ๆ ไป

ในค่านความสนใจของครูที่มีต่อวารสารการศึกษาแต่ละฉบับนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง
สนใจน้อยถึงสนใจปานกลาง (ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.16-3.44) และปริมาณการอ่านวารสาร
สอดคล้องกับความสนใจ คือ อ่านเป็นบางฉบับ ถึงนาน ๆ อ่านฉบับ (ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.93-
3.27) วารสารการศึกษาที่ครูสนใจและอ่านมากที่สุด คือ วิทยาศาสตร์ และที่น้อยที่สุด คือ อาชีว-
สาร อย่างไรก็ตามการที่ครูสนใจอ่านอาชีวสารน้อยอาจเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของอาชีวสารมุ่ง
ให้ประโยชน์เฉพาะด้านวิชาชีพเท่านั้น ทำให้ครูในสาขาอื่นไม่สนใจ นอกจากนี้ครูที่สอนในหมวด
ศิลปวัฒนธรรมมีจำนวนน้อย (ร้อยละ 17) อีกด้วย ครูที่เป็นสมาชิกประจำของวารสารการศึกษา
ต่าง ๆ มีจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งของครูทั้งหมด และในจำนวนนี้เป็นสมาชิกวิทยาศาสตร์มากที่สุด
(ร้อยละ 35.6) และเป็นสมาชิกวิทยุศึกษาน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.6) สำหรับผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก
วารสารฉบับอื่น ๆ นั้นส่วนใหญ่จะหาอ่านได้จากห้องสมุด (ร้อยละ 71.6) และการอ่านส่วนมาก
ครูมักจะสนใจอ่านเอง (ร้อยละ 77.6) และจะอ่านเฉพาะเรื่องที่สนใจเท่านั้น (ร้อยละ 76.4)
ซึ่งส่วนใหญ่ครูสนใจอ่านเรื่องเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่ทางการศึกษา (ร้อยละ 62) ข่าว-สารคดี
ทั่วไป (ร้อยละ 35) และข่าวในวงการการศึกษา (ร้อยละ 31.2) เหตุผลที่ครูเลือกอ่านเรื่อง
เหล่านี้เนื่องจากเป็นเรื่องที่ให้ประโยชน์ตรงตามความต้องการ (ร้อยละ 73.8) นอกจากนี้
ครูให้ความเห็นว่า เนื้อหาวิชาการของแต่ละฉบับเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ครูสนใจอ่านวารสาร
ฉบับนั้นต่อเนื่องกันอยู่เสมอ (ร้อยละ 46) สำหรับการจัดหาวารสารนั้นควรมุ่งให้มีเนื้อหาที่เป็น

ประโยชน์แก่ครูที่สอนในทุกระดับชั้น (ร้อยละ 43.8) และผู้เกี่ยวข้องกับวงการศึกษาทั่วไป (ร้อยละ 31.8) อย่างไรก็ตามครูก็มีปัญหาทางด้านเวลาไม่เพียงพอ (ร้อยละ 58.8) ทำให้ไม่สามารถติดตามอ่านวารสารการศึกษาได้อยู่เสมอ แต่ก็ก็มีครูจำนวนหนึ่ง (ร้อยละ 22.6) ที่ตอบว่าไม่มีปัญหาในการอ่าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ครูได้รับจากวารสารการศึกษา ประโยชน์โดยทั่วไป ที่ครูแจ้งว่าได้รับจากวารสารการศึกษามากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป (ร้อยละ 54.79) ความรู้ทั่วไป (ร้อยละ 33.24) และความรู้ทางการสอน (ร้อยละ 10.56)

สำหรับประโยชน์ทางด้านการศึกษาทั่วไปซึ่งครูแจ้งว่าได้รับมากที่สุดนั้น สรุปได้เรียงตามลำดับดังนี้

- มีความจำเป็นต่อความก้าวหน้าของครู
- ช่วยให้ทราบข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา
- ให้แนวความคิดใหม่ทางการศึกษา
- เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการศึกษา
- เป็นประโยชน์ต่อการเลื่อนวิทยฐานะของครู
- ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน

นอกจากนี้ครูได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของวารสารการศึกษาแต่ละฉบับซึ่งมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการจัดทำวารสารฉบับนั้น ๆ คือ

วารสารจันทร์ เกษม

- มีภาพแทรกที่เป็นประโยชน์ต่อการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.18)
- ให้สารบันเทิงดีเป็นความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.03)
- ให้ความรู้ทางการศึกษาทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 4.11)
- ให้โอกาสนักเขียนใหม่ ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.75)
- มีเนื้อหาที่ได้ประโยชน์ในการสอบวิชาชุด (ค่าเฉลี่ย 3.86)
- เนื้อหาเหมาะสมกับครูในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.65)

วารสารมิตรครู

- ช่วยให้ทราบระเบียบงานบริหารของกระทรวง (ค่าเฉลี่ย 4.06)
- ช่วยให้ทราบข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.01)
- ให้ความรู้ทางวิชาการด้านบริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.98)
- ให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานด้านบริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.94)
- เป็นศูนย์กลางกิจกรรมด้านบริหารการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.89)
- มีสารบันเทิงที่น่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.74)
- เนื้อหาเหมาะสมกับครูในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.69)

วารสารวิสามัญศึกษา

- ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.05)
- ให้ความรู้ทางวิชาการสาขาต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.07)
- เนื้อหาเหมาะสมกับครูในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.73)

วารสารวิทย์ศึกษา

- ช่วยให้ทราบรายการวิทย์ศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.03)
- ช่วยในการติดตามผลความที่ออกอากาศไปแล้ว (ค่าเฉลี่ย 3.85)
- ให้ความรู้ด้านภาษาไทยและการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.97)
- มีเนื้อหาที่ให้ประโยชน์ในการสอบวิชาชุด (ค่าเฉลี่ย 3.68)
- เนื้อหาเหมาะสมกับครูในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.55)

วารสารวิทมาจารย์

- ช่วยให้ทราบกิจการของคุรุสภา (ค่าเฉลี่ย 4.12)
- ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกคุรุสภา (ค่าเฉลี่ย 3.88)
- มีเนื้อหาที่ให้ประโยชน์ในการสอบวิชาชุด (ค่าเฉลี่ย 3.77)
- เนื้อหาเหมาะสมกับครูในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.57)

วารสารอาชีพวาร

- ให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.07)
- ให้อุ้เนื้อหาค้ำงานอาชีพแ้ครูแ้และนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.01)
- เนื้อหาเป็นประโยชน์แก่ครูที่สอนศึษาปฏึภึทึ ในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.86)

วารสารศูนย์ศึษา

- ให้อุ้แนวความคิดในการพัฒนาการศึษา (ค่าเฉลี่ย 4.11)
- ให้ความรู้ค้ำงานการวิจัยและค้ำคว้ำทางการศึษา (ค่าเฉลี่ย 3.97)
- เป็นศูนย์ก้กลางทางวิชาการสำค้ำหรับนักการศึกษาท้วไป (ค่าเฉลี่ย 3.89)
- เนื้อหาเหมาะสมก้กับครูในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.66)

วารสารวิทยาศาสตร์

- ให้ความรู้ทางวิชาการมาก (ค่าเฉลี่ย 4.55)
- ให้อุ้ข้อคิดเห็นทางการศึษา (ค่าเฉลี่ย 4.04)
- ให้อุ้สารบันเทิง (ค่าเฉลี่ย 3.74)
- ให้อุ้เนื้อหาดีเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มวุ้ศึครู (ค่าเฉลี่ย 3.94)
- เนื้อหาเหมาะสมก้กับครูในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.63)

วารสารคณิตศาสตร์

- ให้ความรู้ทางคณิตศาสตร์ใหม่ ๆ (ค่าเฉลี่ย 4.11)
- ส่งเสริมงานวิจัยทางคณิตศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.01)
- เป็นศูนย์ก้กลางแลกเปลี่ยนความรู้-ค้ำว้คณิตศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.01)
- เนื้อหาเหมาะสมก้กับการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 4.01)
- นำประโยชน์ไปใช้ในการสอนคณิตศาสตร์ได้ดี (ค่าเฉลี่ย 3.89)

วารสารวิทยาศาสตร์

- เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.14)
- ส่งเสริมการศึกษาและค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.09)
- เผยแพร่ผลงานทางวิทยาศาสตร์ของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 3.96)
- นำประโยชน์ไปใช้ในการสอนวิทยาศาสตร์ได้ (ค่าเฉลี่ย 3.88)
- เนื้อหาเหมาะสมกับการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยม (ค่าเฉลี่ย 3.74)

วัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างครูและผู้จัดทำวารสารการศึกษา จากการวิเคราะห์ความถี่เห็นของครูที่มีต่อวัตถุประสงค์ของวารสารต่าง ๆ พอสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยและยอมรับวัตถุประสงค์วารสารแต่ละฉบับวางไว้ว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของครูในการอ่านวารสารเล่มนั้น ๆ และมีแนวโน้มของความคิดเห็นว่าต้องการให้วารสารแต่ละฉบับดำเนินการจัดทำวารสารตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้มากขึ้น และผลการวิเคราะห์นั้นแสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่มีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์หลักของวารสารการศึกษา ในด้านที่ว่าวารสารการศึกษาจะช่วยส่งเสริมความรู้ทางด้านพัฒนาการศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์ในเรื่องลักษณะความสนใจ ประโยชน์ และข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อวารสารศึกษานั้นมุ่งทางการศึกษาเป็นส่วนใหญ่

ข้อเสนอแนะ แก้ไขปรับปรุงสิ่งบกพร่องต่าง ๆ ในวารสารการศึกษา ผลจากการวิเคราะห์ สรุปได้ข้อเสนอแนะดังนี้ คือ

- ควรเป็นศูนย์กลางเผยแพร่แนวความคิดใหม่ทางการศึกษา
- ควรมีคอลัมน์วิจารณ์งานการศึกษา
- ควรมีหน้า รับผิดชอบข้อเสนอแนะและตอบปัญหาของสมาชิก
- ควรให้ความรู้หลายสาขาแก่ครู
- ควรมีข่าวการศึกษาในต่างจังหวัด

นอกจากนี้ ครูได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำวารสารการศึกษาแต่ละฉบับ ดังนี้

คือ

วารสารจันทร์ เกษม

- ควรเผยแพร่วารสารให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.06)
- หน้าปกควรปรับปรุง (ค่าเฉลี่ย 3.63)

วารสารมิตรครู

- ควรมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในการสอบวิชาชุด (ค่าเฉลี่ย 3.91)

วารสารวิสามัยศึกษา

- ควรเป็นศูนย์กลางให้ศึกษานิเทศกรสรุปปัญหาและเสนอข้อปรับปรุงทางการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.09)
- ควรเผยแพร่วารสารให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.07)
- ควรเพิ่มเรื่องแบบสมอง (ค่าเฉลี่ย 3.74)
- ควรปรับปรุงหน้าปก (ค่าเฉลี่ย 3.54)
- ควรมีภาพใตฉบับมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.70)
- ควรเพิ่มเนื้อหาที่จะใช้ในการสอบวิชาชุด (ค่าเฉลี่ย 3.65)

วารสารวิทย์ศึกษา

- ควรเพิ่มเนื้อหาโดยสาขาวิชาการต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 3.97)
- ควรเผยแพร่วารสารให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.97)
- ควรเพิ่มรูปภาพให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.57)

วารสารวิทยำจารย์

- ควรเพิ่มคอลัมน์เกี่ยวกับการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.91)

วารสารอาชีพสาร

- ควรเพิ่มเนื้อหาทางอาชีพตามหลักสูตรมัธยมแบบประสม (ค่าเฉลี่ย 4.02)
- ควรเผยแพร่วารสารให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.01)
- ควรบันทึกความรายงานการประชุมที่สำคัญ (ค่าเฉลี่ย 3.71)

วารสารศูนย์ศึกษา

- ควรเผยแพร่วารสารให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.03)
- ควรมีภาพประกอบในฉบับ (ค่าเฉลี่ย 3.82)
- ควรมีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในการสอบวิชาสุก (ค่าเฉลี่ย 3.73)
- ควรปรับปรุงหน้าปก (ค่าเฉลี่ย 3.56)

วารสารกนิศึกษาศตร

- ควรเผยแพร่วารสารนี้ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.16)

วารสารวิทยาศาสตร์

- ควรเผยแพร่วารสารนี้ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.19)
- ควรเพิ่มคอลัมน์เกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์ (ค่าเฉลี่ย 4.12)
- ควรมีภาพประกอบเรื่องให้มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.09)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัยนี้ สรุปได้ว่า

1. ผู้จัดทำวารสารการศึกษาควรจะได้ปรับปรุงเนื้อหาของวารสารแต่ละฉบับให้เป็นไปตามความสนใจของครู กล่าวคือ มุ่งเนื้อหาทางด้านการศึกษาทั่วไป ความรู้ทั่วไป และความรู้ทางการสอน

2. ควรเผยแพร่วารสารแต่ละฉบับให้มากขึ้น

3. ผู้จัดทำวารสารการศึกษาควรค่าเป็นงานวารสารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และปรับปรุงเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

4. วารสารการศึกษาแต่ละฉบับควรจะได้มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อวารสารของตนโดยเฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพของวารสารให้เหมาะสมตามความต้องการของผู้อ่านมากยิ่งขึ้น

5. โรงเรียนควรจัดวารสารการศึกษาไว้ในห้องสมุดของโรงเรียน เพื่อบริการให้แก่ครู และพยายามชักจูงให้ครูอ่านวารสารให้มากเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสอน

การวิจัยในอนาคต ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะได้ขยายกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยให้กว้างขวางขึ้น คือ

1. ควรจะขยายการสุ่มตัวอย่างประชากรไปยังภาคกลาง ๆ ทั่วประเทศ และนำผลการวิจัยของแต่ละภาคมาเปรียบเทียบความแตกต่างทางด้านลักษณะความสนใจ และปัญหา ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

2. ควรจะได้วิจัยความคิดเห็นของบุคคลประเภทอื่น ๆ บ้าง เช่น นักศึกษาคูในระดั้มอื่น ๆ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วงการศึกษาทั่วไป

3. ควรจะได้มีการวิจัยวารสารการศึกษาฉบับอื่น ๆ ตลอดจนเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้อ่าน

4. ควรจะใช้เครื่องมือในการวิจัยชนิดอื่น ๆ บ้าง เช่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถามชนิดปลายเปิด ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์มากที่สุด